

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie september 2011

II. senát

Nálezy – priet'ahy v konaní

spisová značka	II. ÚS 196/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. augusta 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>S'ťažovateľ je navrhovateľom v konaní o zrušení povinnosti uhrádzať stratu na zárobku voči odporcovi. Odporca podal 17. septembra 2007 v konaní protinávrh, v ktorom žiadal súd o uloženie povinnosti s'ťažovateľovi prispievať odporcovi určitou sumou, ktorá predstavuje jeho stratu na dôchodku. Okresný súd 17. septembra 2007 vylúčil návrh odporcu na samostatné konanie. Vo veci sa konalo len jedno ústne pojednávanie 20. apríla 2009, na ktorom sa odporca nezúčastnil a následne sa súd obmedzil len na výzvy pre súdnu znalkyňu na zaslanie výpočtu potrebného pre rozhodnutie veci.</p> <p>Konanie začalo v roku 2007.</p>
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že predmetom konania je rozhodovanie o uloženie povinnosti s'ťažovateľovi prispievať sumou 83,65 € odporcovi ako náhradu na stratu na dôchodku. Ústavný súd nepovažoval túto vec z faktického ani právneho hľadiska za zložitú. Istú faktickú zložitost' možno pripustiť jedine v súvislosti s nariadeným znaleckým dokazovaním.</p> <p>2. Pri hodnotení preskúmvanej veci podľa ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľa, ktorý je v postavení odporcu, ústavný súd zo spisu okresného súdu nezistil, že by jeho správanie malo výrazný negatívny vplyv na celkovú dĺžku konania. Osobne sa síce nezúčastnil zatiaľ jediného uskutočneného pojednávania, jeho právna zástupkyňa však bola na pojednávaní konanom 20. apríla 2009 osobne prítomná. Právna zástupkyňa s'ťažovateľa v s'ťažnosti uviedla, že dosiaľ bolo nariadené len jedno pojednávanie. Opomenula však spomenúť, že okrem odporcu to bola aj ona, ktorá žiadala odročiť pojednávanie nariadené na 2. marec 2009.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci. Ústavný súd pri hodnotení veci konštatoval jej istú faktickú zložitost', týmto konštatovaním však nemožno odôvodniť taký postup okresného súdu, ktorý v priebehu troch rokov nebol schopný zabezpečiť, respektíve nariadiť znalecké dokazovanie. Zabezpečenie znaleckého posudku ponechal na svojvôľu odporcu, ktorého za nesplnenie povinnosti nijako nesankcionoval.</p> <p>Zodpovednosť za zabezpečenie plynulého vykonania znaleckého dokazovania v plnej miere znáša okresný súd, ktorý ako jediný mal možnosť nečinnosť znalkyne odstrániť efektívnym využitím procesných možností daných Občianskym súdnym poriadkom.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom</p>

	okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 500€.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

Spisová značka	II. ÚS 195/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. augusta 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka je účastníčkou namietaného konania vo veci zaplataenia úverovej pohľadávky v sume 77 821,88 € v procesnom postavení žalovanej. Žaloba bola podaná ešte 3. júla 2000 právnym predchodcom žalobcu U., a. s., B.</p> <p>Krajský súd vo veci meritórne rozhodol rozsudkom z 28. marca 2007, ktorým bola sťažovateľka zaviazaná na zaplataenie sumy 1 969 654,57 Sk s prísl. a na náhradu trov konania. Na základe odvolania sťažovateľky odvolací súd uznesením z 29. mája 2009 zrušil rozsudok krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie.</p> <p>Sťažovateľka poukázala na to, že ani po desiatich rokoch nedošlo k ukončeniu súdneho sporu a k vydaniu konečného rozhodnutia, preto podľa jej názoru došlo v namietanom konaní k prieťahom.</p> <p>Konanie začalo v roku 2000.</p>
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, posúdením namietaného konania podľa prvého kritéria ústavný súd dospel k záveru, že preskúmané konanie nie je po právnej ani skutkovej stránke zložitá – jeho predmetom je nárok na zaplataenie pohľadávky z úverovej zmluvy, teda ide o vec patriacu do štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Na „komplikovaný“ priebeh súdneho konania poukázal vo svojom vyjadrení aj vo veci konajúci zákonný sudca. Podľa názoru ústavného súdu však vec nemožno hodnotiť ako skutkovo zložitú len z dôvodu potreby vykonania dokazovania, pokiaľ ide o výšku žalovanej sumy (a to aj znaleckým dokazovaním), keďže žalobca v priebehu konania menil žalobný návrh; prípadne z dôvodu iného prebiehajúceho konania, ktoré s namietaným konaním súviselo iba nepriamo (konanie o neplatnosť kúpnej zmluvy, na základe ktorej žalobca realizoval záložné právo). Doterajšia dĺžka namietaného konania nebola teda závislá od zložitosti veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmanom konaní, ústavný súd zistil skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že aj sama sťažovateľka prispela svojím správaním k doterajšej dĺžke konania, na čo poukázal aj krajský súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti. Na ťarchu sťažovateľky z pohľadu zbytočných prieťahov možno pripísať skutočnosť, že z dôvodu jej dlhodobého pobytu v zahraničí na neznámej adrese jej v počiatočnom štádiu konania nebolo možné doručiť žalobu ani predvolanie na pojednávanie. Krajský súd preto musel zisťovať pobyt sťažovateľky prostredníctvom mestského úradu, polície, ako aj prostredníctvom rodinných príslušníkov. Z uvedeného dôvodu bola sťažovateľke doručená žaloba na vyjadrenie až po vyše 2 rokoch od podania žaloby, pričom sťažovateľka sa ustanovila až na pojednávanie nariadené na 18. október 2002. Na ďalších nariadených pojednávaniach sa sťažovateľka zúčastňovala len prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, čo je však vzhľadom na jej zdravotný stav odôvodnené.</p> <p>V danom prípade však podiel sťažovateľky na vzniknutých prieťahoch podľa názoru ústavného súdu neospravedlňuje neúmerne dlhé konanie krajského súdu zapríčinené</p>

	<p>najmä jeho nečinnosťou.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu v namietanom konaní a v tejto súvislosti zistil, že krajský súd spôsobil predĺženie konania predovšetkým svojou nečinnosťou. Celkovo bol krajský súd v tejto veci nečinný 55 mesiacov, t. j. štyri a pol roka nevykonával žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako žalovaná v preskúmvanej veci počas súdneho konania nachádza.</p> <p>Napokon ústavný súd konštatoval, že už samotná dĺžka trvania konania, ktorá predstavuje 11 rokov, sama osebe signalizuje porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (aj keď vec bola 21 mesiacov aj na najvyššom súde z dôvodu rozhodovania o opravnom prostriedku, čo nemožno pripočítat' na ťarchu krajského súdu).</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal krajskému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 500 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracovala : Mgr. Martina Buchová

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.